

Sygn. akt I ACz 1082/18

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Mieczysław Brzdąk
Sędziowie:	SA Tomasz Ślęzak SO del. Tomasz Tatarczyk (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2018 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Komitetu Wyborczego Wyborców K. W. (1)

z udziałem Komitetu Wyborczego Wyborców K. W. (2)

o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym

na skutek zażaleń wnioskodawcy i uczestnika postępowania

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 9 października 2018 r., sygn. akt II Ns 226/18

p o s t a n a w i a :

1) zmienić zaskarżone postanowienie w punktach 1, 2, 3 i 5 w ten sposób, że :

a) oddalić wniosek,

b) zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania 240 (dwieście czterdzieści) złotych z tytułu kosztów postępowania;

2) oddalić zażalenie wnioskodawcy;

3) zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania 240 (dwieście czterdzieści) złotych z tytułu kosztów postępowania zażaleniowego.

SSO Tomasz Tatarczyk SSA Mieczysław Brzdąk SSA Tomasz Ślęzak

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 9 października 2018 r. Sąd Okręgowy w Katowicach zakazał Komitetowi Wyborczemu Wyborców K. W. (2) rozpowszechniania nieprawdziwej informacji o budowie węzła drogowego O. za 15 000 000 złotych (pkt 1),

nakazał umieszczenie na stronie internetowej Komitetu Wyborczego Wyborców K. W. (2) oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta L. sprostowania następującej treści „Wykonując orzeczenie Sądu stwierdzam, że informacje zawarte w ulotkach wyborczych mojego Komitetu dotyczące budowy węzła (...) za 15 000 000 zł są nieprawdziwe” (pkt 2), orzekł przepadek ulotek informacyjnych kandydatów na radnych KWW K. W. (2), zawierających informacje o budowie węzła drogowego O. za 15 000 000 zł we wszystkich 15 okręgach (pkt 3), oddalił wnioski w pozostałej części (pkt 4), zniósł koszty postępowania między stronami (pkt 5). Sąd ustalił, że w materiale wyborczym finansowanym przez Komitet Wyborczy Wyborców K. W. (2) znalazły się stwierdzenia dotyczące : a) budowy „Węzła drogowego O.” za kwotę 15 mln zł. Węzeł ten jest inwestycją prywatną spółki (...), która w bezpośrednim rejonie węzła realizuje inwestycję pt. Budowa centrum logistycznego. Całość inwestycji pokrywana jest z prywatnych pieniędzy spółki, zaś miasto na mocy wzajemnego porozumienia brało udział w inwestycji tylko w zakresie stosowania specustawy drogowej w celu przyspieszenia i uproszczenia procedur. Kwota, o której mowa w materiałach KWW K. W. (2), nigdy nie była przekazana miastu L. i przez miasto wydatkowana; b) obniżenia cen wody i kanalizacji o 1,97 zł za m⁽³⁾. Przedstawiona informacja jest prawdziwa. Do takiego wniosku prowadzi analiza cen obowiązujących w (...) SA oraz (...) Sp. z o.o. w 2014 r. oraz obecnie; c) zmniejszenia zadłużenia miasta o 18 mln zł – informacja prawdziwa. Jak wynika z dokumentów księgowych przedłożonych przez uczestnika w latach 2014 – 2018 doszło do spłaty kredytów w wysokości 7 487 143,93 zł oraz spłacono nadpłacone wcześniej przez (...), a obecnie (...), podatki w sumie 9 669 137 zł; d) budowy przedszkola za ok 5,3 mln – informacja prawdziwa. Budowa przedszkola trwa, a dokumenty księgowe, w tym informacja od firmy usługowej (...), wskazują na to, że koszt budowy przedszkola będzie nie mniejszy niż 5 333 006,51 zł. Jak wskazał Sąd, podstawą skonkretyzowanego w art. 111 § 1 ustawy Kodeks wyborczy roszczenia jest podanie nieprawdziwych informacji, zawartych w materiałach wyborczych bądź w wypowiedziach lub innych formach mających charakter agitacji wyborczej. Agitacja jest działalnością propagandową, przedsięwzięciem w celu przekonywania, zjednywania zwolenników dla określonej sprawy, bądź wynikającą z chęci zdyskredytowania przeciwników. Jeżeli w wyniku tak prowadzonej akcji podane zostaną, także w publikacjach prasowych, nieprawdziwe fakty odnoszące się bądź do programu wyborczego, bądź do osoby kandydata, to takie zachowania wymagają ingerencji w trybie przepisów prawa wyborczego. Informacje, które ukazały się w formie ulotki, objęte żądaniem wniosku, stanowią wypowiedzi mające charakter agitacji wyborczej. Intencją Komitetu, od którego ulotka pochodzi, było w ramach prowadzonej kampanii wyborczej podanie korzystnych informacji o burmistrzu. Analizie poddać należało prawdziwość zawartych w ulotce informacji o faktach. Nieprawdziwa okazała się informacja dotycząca budowy węzła drogowego O. za kwotę 15 mln złotych. Sformułowanie z ulotki jest jednoznaczne w swej treści i wskazuje na to, że to Gmina M. L. wyłożyła kwotę 15 mln złotych na budowę tego węzła. Informacja ta nie polega na prawdzie, co przyznał sam uczestnik postępowania. Konsekwencją powyższego jest zakaz rozpowszechniania tej nieprawdziwej informacji, nakaz jej sprostowania oraz przepadek materiałów wyborczych zawierających tę informację. Pozostałe informacje podane w ulotce polegają na prawdzie, co skutkowało oddaleniem wniosku w tej części. Oddaleniu podlegał wniosek o zasądzenie na rzecz (...)kwoty 10 000 zł albowiem zastosowane środki w postaci zakazu, nakazu i przepadku uznać należało za adekwatne do stopnia naruszenia.

Wnioskodawca zaskarżył to postanowienie zażaleniem w części oddalającej żądanie dotyczące informacji o spłacie zadłużenia w kwocie około 18 mln zł, domagał się zmiany postanowienia przez stwierdzenie nieprawdziwości tej informacji.

Uczestnik postępowania zarzucił w zażaleniu błąd w ustaleniach faktycznych, naruszenie prawa procesowego - art. 233 § 1 i art. 328 § 2 k.p.c. oraz naruszenie art. 328 § 2 w związku z art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego, domagał się zmiany postanowienia przez oddalenie wniosku w całości, zasądzenia kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Niezasadnie kwestionuje uczestnik postępowania swoją legitymację w sprawie. Zaprzecza mianowicie, jakoby rozpowszechniał informacje zawarte w ulotce dołączonej do wniosku, twierdzi, że ulotka nie występuje w obrocie fizycznym ani w wersji papierowej oraz że nie prowadzi on agitacji wyborczej w oparciu o przedstawione w niej informacje.

Stosowanie do art. 105 § 1 ustawy Kodeks wyborczy, agitacją wyborczą jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie do głosowania w określony sposób lub do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego.

Ulotka, której treści dotyczą żądania wniosku, niewątpliwie nakłania do głosowania na kandydata komitetu wyborczego K. W. (2). Zawiera ta ulotka informację, że została sfinansowana przez Komitet Wyborczy Wyborców K. W. (2). O publicznym charakterze agitacji wyborczej podjętej za pomocą ulotki świadczy przywołany przez wnioskodawcę na posiedzeniu Sądu Okręgowego i niezaprzeczony przez uczestnika postępowania fakt, iż pochodzi ulotka z profilu internetowego kandydata, a na swoim profilu zamieścił ją również inny kandydat Komitetu Wyborczego Wyborców K. W. (2).

Zażalenie uczestnika odnieść musiało skutek albowiem słusznie podważyła stwierdzenie Sądu Okręgowego, że ulotka zawiera nieprawdziwą informację na temat budowy węzła drogowego (...) za 15 mln złotych.

Według tego Sądu, sformułowanie użyte w ulotce jednoznacznie wskazuje, że to Gmina M. L. wyłożyła 15 mln złotych na budowę tego węzła, co jest informacją nieprawdziwą, gdyż budowa stanowi inwestycję prywatną, niefinansowaną ze środków gminy, a okoliczność tę przyznał uczestnik postępowania.

W istocie, ulotka nie zawiera informacji o poniesieniu przez gminę wydatków na budowę węzła drogowego (...). Nakłania do głosowania na kandydata przez wskazanie, że startuje on w wyborach razem z burmistrzem, ponieważ jest ona skuteczna i wspólnie ze wspierającymi ją radnymi zrealizowała program wyborczy z roku 2014 r. w zakresie wymienionych w ulotce zadań, pośród których wymienia budowę węzła drogowego (...) za 15 mln złotych. Nie zawiera ulotka informacji o sfinansowaniu (kwotą 15 mln. złotych) przez gminę tej inwestycji lecz budowę węzła drogowego przedstawia jako jedno z osiągnięć burmistrza K. W. (2) i wspierających ją radnych. Skoro jako niesporny jawi się fakt, że to działania gminy doprowadziły do budowy węzła i współuczestniczy gmina w realizacji tej inwestycji, to pochylenie się na jej tego jako osiągnięcia nie nosi znamion rozpowszechniania w materiale wyborczym informacji nieprawdziwych, które mogłyby uzasadniać udzielenie ochrony prawnej przewidzianej w art. 111 § 1 ustawy Kodeks wyborczy.

Nie jest zasadne zażalenie wnioskodawcy. Jak ustalił Sąd Okręgowy w oparciu o dokumenty księgowe, doszło w latach 2014 – 2018 do spłaty przez gminę L. kredytów w wysokości 7 487 143,93 zł. Skarżący nie przedstawił zarzutów przeciwko temu ustaleniu, nie wskazał, na czym polegać miał błąd Sądu w ustaleniach czynionych na podstawie dokumentów. W zamian przywołał załącznik i link do filmu z posiedzenia komisji finansów gminy bez podania, w jaki sposób i które informacje z nich płynące świadczą mają o nieprawidłowości w rozumowaniu Sądu Okręgowego. Z drugiej strony, potwierdza załącznik zażalenia ustalenia tego Sądu odnośnie do zwrotu na rzecz przedsiębiorcy górniczego nadpłat z tytułu podatków. Zwrotu, jak wynika z przedstawionych w pierwszej instancji dokumentów, dokonano w latach 2015 - 2017 z tytułu nadpłat podatków powstałych w latach 2005 – 2010. Ustalona przez Sąd Okręgowy suma zwróconych środków pieniężnych (względnie zarachowanych na kolejne zobowiązania podatkowe) oraz wysokość spłaconych przez miasto kredytów uzasadniała twierdzenie, że polega na prawdziwej informacji zamieszczona w ulotce, iż doszło do zmniejszenia zadłużenia gminy o około 18 mln. złotych.

Z tych przyczyn orzekł Sąd Apelacyjny jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 386 § 1 i 385 w związku z art. 397 § 2 i 13 § 2 k.p.c., o kosztach postępowania w obu instancjach – po myśli art. 520 § 3 k.p.c.

SSO Tomasz Tatarczyk SSA Mieczysław Brzdąk SSA Tomasz Ślęzak